

تحلیل **«شمنه»** از روند تعامل ایران با آژانس انرژی اتمی

پاسخ آژانس و غربی ها

به رفتار سازنده ایران چه خواهد بود؟

«خطر فعال شدن «مکانیسم ماشه» نزدیک است؟

[عبدالباسط انصاری] روز سه‌شنبه بود که گزارش تازه آژانس درباره آخرین وضعیت برنامه هسته‌ای و ذخایروسطح غنی‌سازی ایران انتشار یافت. مطابق این گزارش ذخایر غنی‌شده ایران به نسبت آخرین ارزیابی فصلی آژانس با افزایش ۸۵۲٫۶کیلوگرمی به ۶۶۰۴٫۴کیلوگرم رسیده است و ذخایر غنی شده ایران نیز با افزایش ۱۷٫۶کیلوگرمی به ۱۸۲٫۳کیلوگرم رسیده است. در این گزارش عنوان شده است که ایران انتصاب ۴بازرس باتجربه دیگر از سوی آژانس را نیز مورد بررسی قرار می‌دهد. در همین حین روز چهارشنبه خبری مبنی بر پیشنهاد یک قطعنامه دیگر از سوی تروئیکاای اروپایی برای محکوم کردن ایران در شورای حکام منتشر شد. مطابق آنچه در رسانه‌ها منتشر شده سه کشور اروپایی(انگلیس، آلمان و فرانسه) به علاوه آمریکا در پیش‌نویسی که در این رابطه ارائه کرده‌اند خواستار تدوین گزارش جامع درباره برنامه هسته‌ای ایران شده‌اند.

عراقچی: ایران به اقدامات غیرسازنده آژانس پاسخ متناسب می‌دهد

اسلامی رئیس سازمان انرژی اتمی در سفر اخیر گروسی به تهران با اشاره به موارد تقابل‌های قبلی آژانس و رویکرد غیرمنصفانه درباره برنامه هسته‌ای ایران با وجود همکاری گسترده کشورمان، صراحتاً هشدار داد صدور قطعنامه ضدایرانی، پاسخ جدی جمهوری اسلامی را در پی خواهد داشت. عباس عراقچی وزیر امور خارجه کشورمان نیز پس از انتشار خبر درخواست صدور قطعنامه علیه ایران از سوی تروئیکا، در تماس با وزیر خارجه فرانسه با انتقاد از این حرکت تروئیکا، درباره پیچیده‌تر شدن وضعیت هشدار داده است. وی همچنین در تماس با گروسی صراحتاً عنوان کرد ایران به اقدامات غیرسازنده آژانس پاسخ متناسب خواهد داد.

افزایش سطح چانه‌زنی ایران

در میانه خبرها حول نشست فصلی آژانس و احتمال صدور قطعنامه ضدایرانی بود که خبرگزاری انگلیسی رویترز روز چهارشنبه در گزارشی به قلم فرانکو مورفی مدعی شد در گزارش محرمانه‌ای که آژانس درباره برنامه هسته‌ای ایران ارائه داده، جمهوری اسلامی گزینه عدم‌افزایش مواد غنی‌شده ۶۰درصدی را در برابر عدم صدور قطعنامه ضدایرانی توسط شورای حکام ارائه کرده و مقدمات این مسئله را نیز آماده کرده است. در گزارش رویترز آمده است: «اما دیپلمات‌های غربی پیشنهاد ایران را به‌عنوان یک تلاش دیگر در آخرین لحظه برای اجتناب از سرزنش شدن در جلسه هیأت‌مدیره [آژانس] رد کردند. هر چند یکی از دیپلمات‌های غربی گفت: «توقف غنی‌سازی در سطح ۶۰درصد، عالی است.»آنها در وهله اول نباید این کار [افزایش سطح غنی‌سازی] را انجام دهند، زیرا همه ما می‌دانیم که هیچ استفاده غیرنظامی معتبری برای ۶۰درصد وجود ندارد.» رویترز در ادامه مطلب خود با اشاره به دیگر گزارش آژانس مدعی شده ایران انتصاب چهار بازرس از سوی آژانس را می‌پذیرد، مشروط به اینکه آنان از جمله بازسانی‌که قبلاً منع شده بودند، نباشند.

احتمال تصویب قطعنامه ضدایرانی چقدر است؟

رویتز با اشاره به رأی‌گیری درباره قطعنامه پیشنهادی تروئیکا و آمریکا در انتهای نشست آژانس در اواخر هفته ادامه داده است: «به‌گفته دیپلمات‌ها، پیش‌نویس قطعنامه مورد حمایت بریتانیا، فرانسه، آلمان و ایالات‌متحده در محکومیت ایران به دلیل همکاری ضعیف با آژانس، این نهاد را موظف می‌کند که «گزارش جامع» درباره فعالیت‌های هسته‌ای ایران ارائه کند. هیچ شکی وجود ندارد که هیأت‌مدیره این قطعنامه را که -عصر سه‌شنبه به طور رسمی برای رأی‌گیری در اواخر این هفته ارائه شد- تصویب کند. آخرین قطعنامه علیه ایران در ژوئن بود و تنها روسیه و چین با آن مخالفت کردند.»

موضع گروسی درباره پیشنهاد ایران

در همین رابطه رافائل گروسی مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی با ادعای اینکه پیشنهاد عدم‌افزایش میزان اورانیوم غنی‌شده ۶۰درصدی از سوی ایران، ابتکار او بوده است، آن را تحول مهمی خواند. ایسنا به نقل از گروسی آورده‌است: «شورای حکام باید برای صدور یا عدم صدور قطعنامه علیه ایران

گزیده‌اخبار

وزیر جنگ اسبق اسرائیل: دولت نتانیا‌هو یک باند جنایتکار است

وزیر جنگ اسبق رژیم اسرائیل در سخنانی با «تیهکار» خواندن دولت نتانیا‌هو، خواستار اعتراض سراسری خیابانی شد. «موشه یعلون» وزیر جنگ اسبق اسرائیل (۲۰۱۳-۲۰۱۶) در انتقاداتی گزنده علیه‌کابینه نتانیا‌هو در شبکه‌ایکس نوشت: «اگر [یک گروه] مانند یک باند جنایتکار تهدید می‌کند، مانند یک باند جنایتکار باج می‌گیرد، ومخالفان را از بین می‌برد، پس یک باند جنایتکار است.»/تسنیم

حمله ارتش صهیونیستی به امدادگران در شمال غزه

سازمان امداد و نجات غزه اعلام کرد که گروهی از امدادگران حین تلاش برای آواربرداری در محله «الصبیره» در شهر غزه هدف حمله هوایی ارتش صهیونیستی قرار گرفته‌اند. در بیانیه این سازمان آمده است که در این حمله یک امدادگر به نام «علی محمد مصطفی عمر» به شهادت رسیده‌وسه امدادگر دیگر زخمی شده‌اند./تسنیم

حماس تحریم ۶ رهبر خود توسط آمریکا را محکوم کرد

جنبش حماس اقدام وزارت خزانه‌داری آمریکا درج نام ۶ تن از رهبران این جنبش در فهرست تحریم‌ها را محکوم کرد. این جنبش در بیانیه‌ای اعلام کرد این تصمیم که «مقاومت مشروع مردم فلسطین در برابر اشغالگری را توریسم می‌نامد، تأییدی بر رفتار جنایتکارانه و جانبدارانه آمریکا از اشغالگر فاشیست و جنایات آن علیه فلسطینیان است.»/ایسنا

هلاکت ۸هٔ نظامی و افسر ارتش اسرائیل در جنگ غزه

همزمان با اعلام آمار ادعایی کشته‌های ارتش رژیم اسرائیل در غزه، سخنگوی ارتش این رژیم از کشته شدن روی ساشون، فرماندهان ارشد خود، در شمال غزه خبر داد. رسانه‌های عبری نیز مدعی شدند که ۸۰۰ نظامی ارتش رژیم اسرائیل از نظامی ساده گرفته تا افسر از ابتدای طوفان الاقصی تا به امروز در جنگ غزه کشته شده‌اند که اکثر آنها بعد از طوفان الاقصی و حین حملات زمینی به این منطقه به هلاکت رسیده‌اند./تسنیم

حمله سایبری به شبکه پولشویی وتأمین مالی موساد

گروه سایبری «حنظله» روز چهارشنبه اعلام کرد که توانسته است شبکه بلاک چین سازمان جاسوسی رژیم اسرائیل (شبکه تأمین مالی و پولشویی موساد) را هک و به اطلاعات آن دست یابد./تسنیم

سرهنگ سابق ارتش آمریکا:

روسیه حق حمله به ناتو را دارد

لارنس ویلکرسون سرهنگ بازنشسته آمریکا و رئیس دفتر کالین پاول، وزیر امور خارجه پیشین آمریکا در مصاحبه‌ای با تاس گفت که وقتی جو بایدن، رئیس‌جمهوری آمریکا تصمیم گرفت که به اوکراین اجازه دهد از سلاح‌های دوربرد آمریکایی برای حمله به عمق خاک روسیه استفاده کند، ناتو رسماً وارد جنگ اوکراین شد... بنابراین هم اکنون مسکو کاملاً حق حمله به مواضع ناتو را دارد و این موضوع مطابق قوانین بین‌الملل است./ایرنا

تکراریک ماجرا

آمریکار هبر اپوزیسیون ونزوئلا را پیروز انتخابات اعلام کرد!

دولت آمریکا ماه‌ها پس از اعلام پیروزی نیکولاس مادورو در انتخابات ژوئیه، نامزد مخالفان ونزوئلا، ادمنوندو گونزالس را به‌عنوان «رئیس‌جمهور منتخب» این کشور آمریکای جنوبی به رسمیت شناخت. آنتونی بلینکن، وزیر خارجه آمریکا در پستی در ایکس، گونزالس را به رسمیت شناخت و خواستار «احترام به اراده» رای‌دهندگان ونزوئلابی شد! این در حالی است شورای ملی انتخابات ونزوئلا، مادورو را برنده انتخابات اعلام کرده است. پس از انتخابات ۲۰۱۹ نیز با وجود پیروزی مادورو، ایالات متحده خوان گویادو را به‌عنوان «رئیس‌جمهور موقت» ونزوئلا معرفی کرد./ایسنا

نگاه

آخرین تلاش‌ها برای توافق آتش بس بین حزب‌الله و اسرائیل؛ فرستاده آمریکاراهی تل آویوشد

«بندِ مرزی» توافق آتش بس، خط قرمز لبنان

برای پذیرش

[راضیه زرگری]فرستاده کاخ سفید در موضوع توافق آتش بس بین رژیم اسرائیل و لبنان با اشاره به پیشرفت در مذاکرات دو روزه گفت که روز چهارشنبه به تل آویو می‌رود تا آنچه را که در مذاکره با مقامات لبنانی به‌دست آورده است، به طرف صهیونیستی منتقل کند. روزنامه‌ال‌اخبار، روز چهارشنبه نوشت: «آنچه در میدان اتفاق می‌افتد تا حد زیادی منعکس‌کننده روند مذاکرات سیاسی است.آموس هوکشتاین، فرستاده آمریکاء «آخرین تلاش» خود برای آتش بس را از بیروت آغاز کرد

و سپس به تل آویو می‌رود.»

این نشریه‌لبنانی ادامه داد: «این در حالی است که برخلاف «سکوت رسمی» حاکم بر کشور اشغالگر، ارتش دشمن حملات شبانه خود را به‌ویژه به اردوگاه آوارگان تشدید کرده است. هوکشتاین با عبارت «راه‌حل نزدیک است»، نتایج دو ساعت گفت‌وگو با نبیه بری، رئیس مجلس را خلاصه کرد و گفت: «کارها از سمت ما در حال انجام است اما اقدامات بیشتری در رابطه با این موضوع نیاز است.»

به نوشته الاخبار، اطلاعات تکمیلی درباره جلسات شبانه حمدان، دستیار نبیه بری در سفارت آمریکا، نشان‌دهنده ملاحظات و نظرات کارشناسان حقوقی درخصوص برخی شروط مربوط به توافق ازجمله یک نکته حساس درباره بند مرزی بین لبنان واراضی اشغالی است. سفر هوکشتاین به اراضی اشغالی به‌دنبال موانع و ملاحظات باقی‌مانده که باید در بیروت برطرف می‌شد، به‌تعییق افتاد.

نبیه بری که نماینده حزب‌الله در این مذاکرات محسوب می‌شود، پیش از این تأکید کرده هرگونه آتش بس مورد تأیید لبنان و حزب‌الله در راستای قطعنامه ۱۷۰۱ خواهد بود، بدون هیچ دخل و تصرفی. به‌گفته رسانه‌های لبنانی و اسرائیلی، منبع اصلی، اصرار اسرائیل بر حفظ حق حمله به هر نقطه از لبنان در صورت تحلف است. ادعای‌شود که اسرائیل از متحد شماره یک خود، ایالات متحده، خواسته تا تضمین کند اگر کمیته مسئول نظارت بر اجرای آتش بس همراه با نیروهای مسلح لبنان (LAF) به درستی این کار را انجام ندهند، به رژیم اسرائیل اجازه داده می‌شود تا در داخل خاک لبنان اقدام نظامی انجام دهد. با این حال مقامات لبنانی گفته‌اند به هیچ وجه چنین خواسته‌ای پذیرفته نمی‌شود زیرا نقض حاکمیت ملی لبنان است.

جمع‌بندی

براین اساس ومطابق شواهد موجود، احتمالات مختلفی برای تصویب قطعنامه علیه ایران وجود دارد؛ یا غربی‌ها پیشنهاد عدم‌افزایش ذخایر ۶۰درصدی ایران را مثبت قلمداد کرده و قطعنامه به تصویب نمی‌رسد و یا به‌گفته رویترز، غربی‌ها بر تصویب قطعنامه اصرار ورزیده وزمینه فشارهای تازه‌ای بر ایران را فراهم می‌کنند. در مورد تصویب قطعنامه نیز دو احتمال وجود؛ یا این قطعنامه لحن متعادلی خواهد داشت و ضمن تکرار ادعاها درباره عدم‌همکاری ایران با آژانس، خواستار همکاری بیشتر می‌شود یا ادبیاتی شدید‌اللحن و درخواست تدوین گزارش جامع، زمینه ارجاع پرونده ایران به شورای امنیت جهت فعال کردن احتمالی مکانیسم ماشه را فراهم می‌آورد. در مجموع اما تصویب قطعنامه محتمل تر است ولحن آن بستگی به دیپلماسی ایران در وین وتصمیم‌نهایی غربی‌ها دارد که در ایام باقی‌مانده از نشست فصلی آژانس وتا پیش از رأی‌گیری نهایی، ممکن است دچار تغییر شود. ارائه گزارش جامع نیز در صورت تصویب، در نشست آتی آژانس در اسفند ۱۴۰۳ خواهد بود.

بر این اساس ایران نیز گزینه‌های مختلفی را جهت پاسخ به این اقدام می‌تواند در دستور کار قرار دهد. از افزایش سطح غنی‌سازی تست ماشین‌های جدید در تاسیسات هسته‌ای، افزودن آبشارهای جدید در فردو و افزایش چشمگیر سرعت غنی‌سازی و ذخایر ۶۰درصدی و... ازجمله این گزینه‌هاست. برخی تحلیل‌گران معتقدند فعال کردن مکانیسم ماشه از سوی اروپا ساده نیست چون باید ثابت شود که ایران ناقض اولیه تعهدات برجامی بوده، اما ایران ناقض اولیه نبوده و اقداماتش در زمینه کاهش تعهدات، درواکنش به خروج و نقض عهد آمریکا و ذیل ماده ۳۶ برجام صورت گرفته است، هر چند احتمال سیاسی کاری غرب را نیز نباید منتفی دانست. به هر صورت، هر اقدام واکنشی ایران باید با لحاظ کردن بند غروب نهایی برجام ومسئله مکانیسم ماشه صورت گیرد.

افزایش کمک‌های آمریکا به اوکراین و دمیدن در آتش جنگ

«نشریه تایمز: جنگ اوکراین با شلیک موشک‌های اتکمز به عمق ۷۰ مایلی روسیه وارد مرحله جدیدی شد

دونالد ترامپ رخ می‌دهد که انتخاب اونگرانی‌ها دربارہ آینده حمایت آمریکا از اوکراین افزایش داده است. پنتاگون هنوز آمار و ارقام دقیقی درباره تعداد موشک‌های اتکمز که به اوکراین داده ارائه نکرده، اما طبق برخی گمانه‌زنی‌ها اوکراین در مقطع کنونی حدود ۵۰ عدد از این موشک‌ها را در اختیار دارد. علاوه بر این، «آسوشیتدپرس» دایروز گزارش داد که پنتاگون بسته جدید کمک نظامی به ارزش ۲۷۵ میلیون دلار برای اوکراین اختصاص داده است، شامل تجهیزات پدافند

هوایی، از جمله سامانه‌های موشکی HIMARS، گلوله‌های توپخانه‌ای، مهمات ضدتانک Javelin و همچنین تجهیزات و قطعات یدکی دیگر. همچنین بایدن مجوز ارائه مین‌های ضدنفز به اوکراین را صادر کرده است. در این میان، نظرسنجی جدید موسسه آمریکایی «گالوپ» نشان می‌دهد بیشتر اوکراینی‌ها (۵۲درصد) خواهان پایان جنگ با روسیه و صلح از طریق مذاکره هستند. این در حالی است، خیرگزاری رویترز به نقل از پنج منبع آگاه ضمن ادعای آمادگی پوتین برای مذاکره با ترامپ مدعی شد: «پوتین، حاضر به اهدای امتیازات ارضی جدی نخواهد بود و همچنین اصرار دارد که کی‌یف به بلندپروازی‌های خود برای عضویت در ناتو خاتمه دهد.»

اندیشکده «شورای روابط خارجی» آمریکا با ارائه فهرست بلندبالایی از انواع و تعداد تسلیحات نظامی ارسالی آمریکا به اوکراین بین ۲۰ تا ۲۰۰ تا ۱۵ اکتبر ۲۰۲۴ نوشت: «اوکراین اکنون خود را در حالت تدافعی و بازنده در منطقه شرقی دونباس با سریع‌ترین روند از ۲۰۲۲ می‌بیند و نیروهای روسی به سمت شهر کلیدی پوکروفسک، یک مرکز لجستیکی وحمل‌ونقل بزرگ در شرق اوکراین، پیشروی می‌کنند.»

[شهروند] جنگ اوکراین، بزرگ‌ترین درگیری اروپا از زمان جنگ جهانی دوم، در حالی از مرز هزارمین روز خود نیز عبور کرد که جهان شاهد آخرین تلاش‌های دولت جو بایدن برای دمیدن هرچه بیشتر در این آتش است، از جمله دادن مجوز استفاده از تسلیحات دوربرد برای حمله اوکراین به اهدافی در عمق خاک روسیه که انتقاداتی نیز برانگیخته، چنانکه پیتر سیارزو، وزیر امور خارجه مجارستان، گفته است بایدن با اقدامات خود جهان را به سمت آغاز جنگ جهانی سوق می‌دهد. سرگئی لاریشکین، رئیس سرویس اطلاعات خارجی روسیه، نیز گفت که روسیه هر کشور عضو ناتو را که به اوکراین در حمله به عمق روسیه با سلاح‌های دوربرد غربی کمک کند، مجازات می‌کند. روزنامه انگلیسی «تایمز» هم نوشته «جنگ در اوکراین بعد از آنکه کی‌یف با چراغ سبز بایدن، برای نخستین بار موشک‌های بالستیک آمریکایی «اتکمز» را تا مسافت ۷۰ مایل به عمق خاک روسیه شلیک کرد، وارد مرحله جدیدی شده است.» بنابر گزارش گاردین درروز چهارشنبه، یک روز پس از استفاده اوکراین از موشک‌های آمریکایی برای حمله به عمق خاک روسیه، سفارت آمریکا در کی‌یف اعلام کرد به دلیل دریافت اطلاعاتی از یک حمله هوایی مهم بسته خواهد شد و به کارمندان سفارت دستور داده شد نپناه بگیرند.

آمریکا قبلاً اجازه حمله به عمق خاک روسیه را با موشک‌های اتکمز (ATACMS) ساخت این کشور نداده بود، چرا که از تشدید جنگ می‌ترسید؛ هرچند اوکراین بیش از یک سال است که از این موشک‌ها برای حمله به مواضع روسیه در مناطق تحت کنترل آن استفاده می‌کند. سیاست جدید آمریکا دو ماه قبل از روی کار آمدن